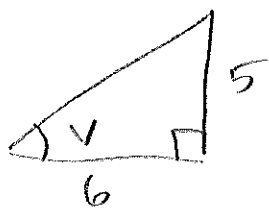

Lösningar Tenta i LNCO22
22/8 2016 Elin Görmarck

1.) a.)

Minsta vinkeln står mot
sidan 5. Den är

$$v = \tan^{-1}\left(\frac{5}{6}\right) \approx \underline{\underline{40^\circ}}$$

b.) $\cos^{-1}(0,2) \approx \pm 78,46^\circ$. Vi väljer lösningen
 $-78,46^\circ$ eller $360^\circ - 78,46^\circ = 281,54^\circ$

$$\tan(281,54^\circ) \approx \underline{\underline{-4,9}}$$

c.) Längdskalam när vi går från verkligheten
till kartan är $\frac{1}{25000}$. Areaskalam är
då $\frac{1}{25000^2}$. $1 \text{ km}^2 = 1000 \cdot 1000 \text{ m}^2 =$
 $= 1000^2 \text{ m}^2$. På kartan är denna area

$$\frac{1000^2}{25000^2} = \frac{1000^2}{25^2 \cdot 1000^2} = \frac{1}{625} = 0,0016 \text{ m}^2 =$$
$$= \underline{\underline{16 \text{ cm}^2}}$$

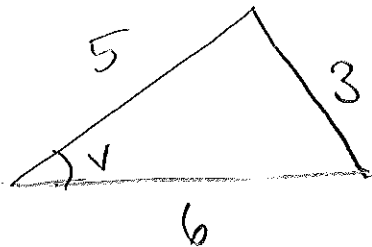
2.) a.) $\vec{w} = -\vec{u} - \vec{v} = (-2, 3, -1) + (-5, -1, 1) =$
 $= \underline{\underline{(-7, 2, 0)}}$

b.) $\vec{u} - \vec{v} = (2, -3, 1) - (5, 1, -1) = (-3, -4, 2)$
 $|\vec{u} - \vec{v}| = \sqrt{(-3)^2 + (-4)^2 + 2^2} = \sqrt{9 + 16 + 4} =$
 $= \underline{\underline{\sqrt{29} \approx 5,4}}$

(c) Vinkeln v uppfyller $\cos(v) = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| |\vec{v}|} =$
 $= \frac{(2, -3, 1) \cdot (5, 1, -1)}{\sqrt{2^2 + (-3)^2 + 1} \cdot \sqrt{5^2 + 1^2 + (-1)^2}} = \frac{10 - 3 - 1}{\sqrt{14} \cdot \sqrt{27}}$

Så $v = \cos^{-1}\left(\frac{7}{\sqrt{14}\sqrt{27}}\right) \approx 69^\circ$

(3.)

Vi räknar ut v med cosinussatsen:

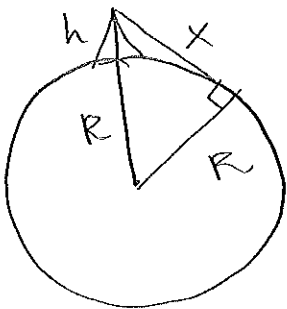
$$\cos(v) = \frac{6^2 + 5^2 - 3^2}{2 \cdot 5 \cdot 6} = \frac{52}{60}$$

Så $v = \cos^{-1}\left(\frac{52}{60}\right) \approx 29,93^\circ$

Da är arean enligt areasatsen:

$$T = \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 6 \cdot \sin(29,93^\circ) \approx \underline{\underline{7,5 \text{ cm}^2}}$$

(4.)

$$R = 3390 \text{ km}$$

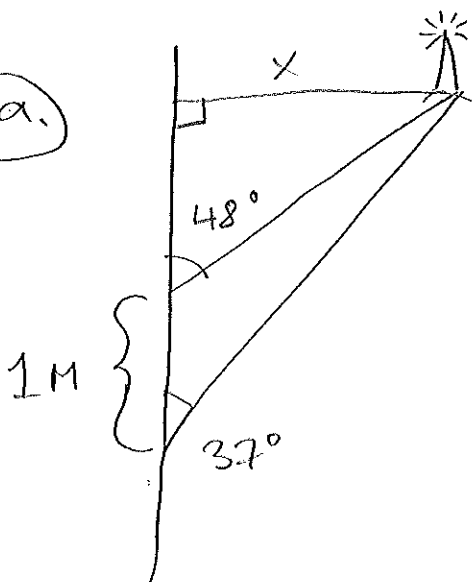
$$h = 22 \text{ km}$$

Enligt Pythagoras sats är

$$x^2 + R^2 = (R+h)^2 = R^2 + 2hR + h^2$$

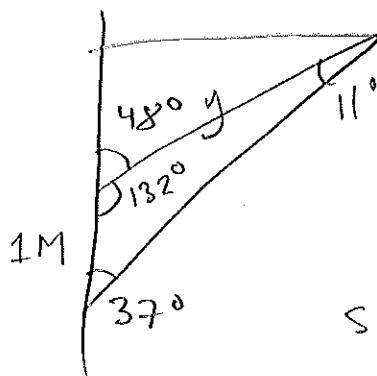
$$x = \sqrt{2hR + h^2} = \sqrt{2 \cdot 22 \cdot 3390 + 22^2} \approx \underline{\underline{387 \text{ km}}}$$

(5.) a.

x = kortaste avståndet.

Vi fyller i vinklarna:

och beräknar

sidan y 's

längd med

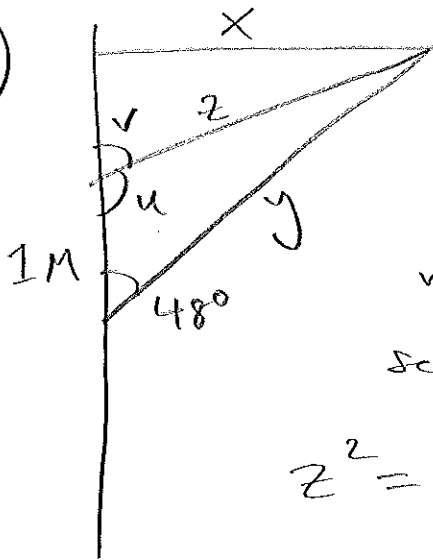
sinussatsen:

$$\frac{y}{\sin(37^\circ)} = \frac{1}{\sin(11^\circ)} \Leftrightarrow y = \frac{\sin(37^\circ)}{\sin(11^\circ)}$$

Då har vi $\frac{x}{y} = \sin(48^\circ)$, så

$$x = \sin(48^\circ) \cdot y = \frac{\sin(48^\circ) \cdot \sin(37^\circ)}{\sin(11^\circ)} \approx \underline{\underline{2,3 \text{ M}}}$$

(b.)

Vi söker $v = 180^\circ - u$.

Vi tar först fram z med cosinussatsen, och sedan u med sinussatsen:

$$z^2 = 1^2 + y^2 - 2y \cdot \cos(48^\circ) \approx 6,7269$$

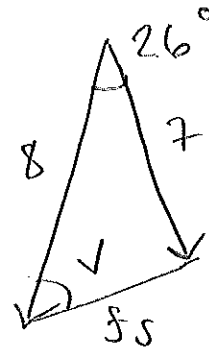
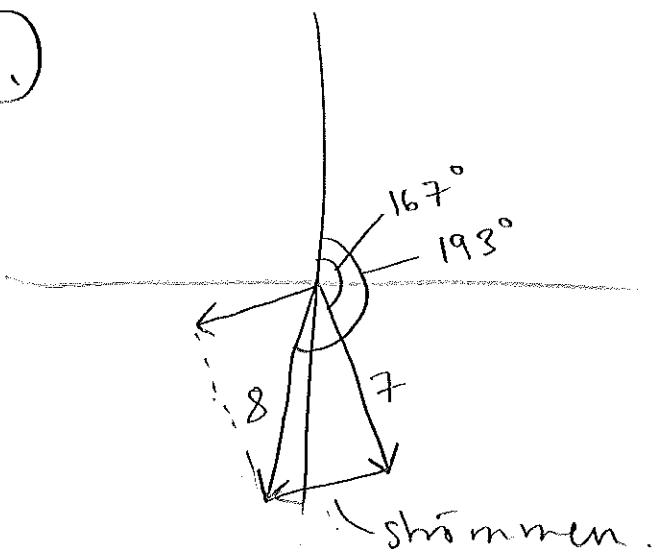
$$z \approx 2,5936$$

$$\frac{\sin(u)}{y} = \frac{\sin(48^\circ)}{z}$$

$$\sin(u) = \frac{y \cdot \sin(48^\circ)}{z} \approx 0,9037$$

$$u = \sin^{-1}(0,9037) \approx \underline{\underline{65^\circ}}$$

(6.)

Strömmens fart ges av cosinussatsen:

$$f_s^2 = 8^2 + 7^2 - 2 \cdot 8 \cdot 7 \cos(26^\circ)$$

$$f_s \approx 3,5121 \text{ knop}$$

Vi tar sin fram från vinkeln v med sinus-

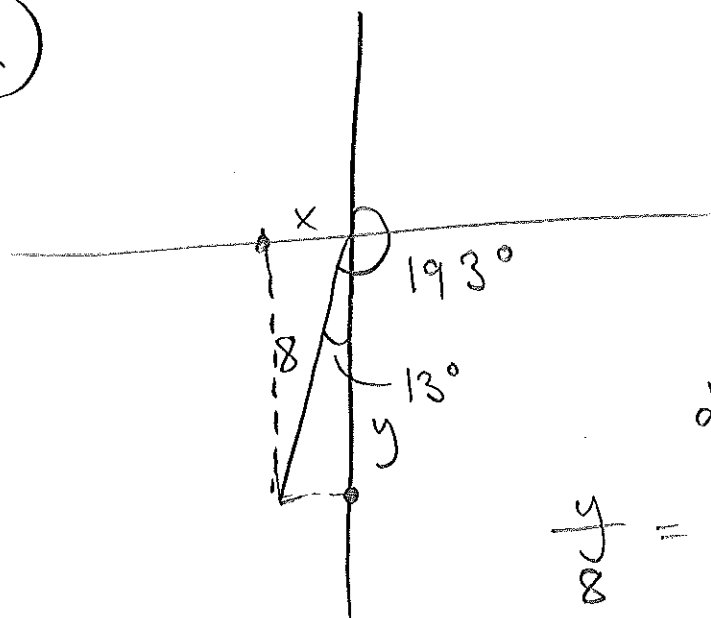
$$\text{satsen: } \frac{\sin(v)}{7} = \frac{\sin(26^\circ)}{f_s}$$

$$\sin(v) = \frac{7 \cdot \sin(26^\circ)}{3,5121}$$

$$v = \sin^{-1}\left(\frac{7 \cdot \sin(26^\circ)}{3,5121}\right) \approx 60,89^\circ$$

Då är strömmens kurs $193^\circ + 60,89^\circ \approx$
 $\approx \underline{\underline{254^\circ}}$ och dess fart 3,5 knop

(b.)

x-koordinaten för
 vi genom

$$\frac{x}{8} = \sin(13^\circ)$$

$$\text{dus } x = 8 \sin(13^\circ) \approx 1,8$$

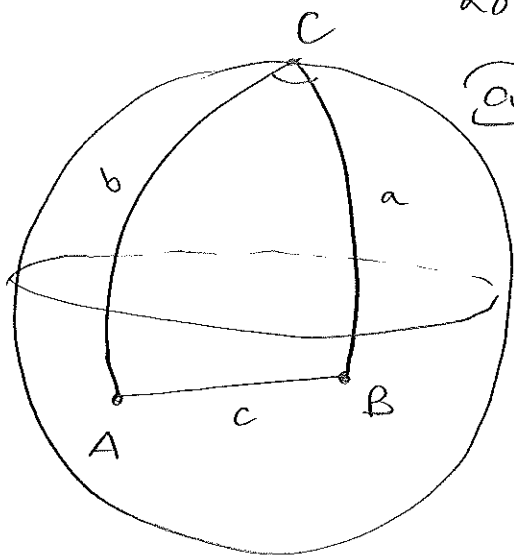
$$\frac{y}{8} = \cos(13^\circ) \text{ dus}$$

$$y = 8 \cdot \cos(13^\circ) \approx 7,8$$

Koordinaterna är alltså (-1,8, 7,8)

7. Buenos Aires: $34^{\circ} 36' = 34^{\circ} + \frac{36}{60}^{\circ} = 34,6^{\circ}$
 $58^{\circ} 23' = 58^{\circ} + \frac{23}{60}^{\circ} \approx 58,3833^{\circ}$

Johannesburg: $26^{\circ} 12' = 26^{\circ} + \frac{12}{60}^{\circ} = 26,2^{\circ}$
 $28^{\circ} 3' = 28^{\circ} + \frac{3}{60}^{\circ} = 28,05^{\circ}$

a) Vi söker c.

$$b = 90^{\circ} + 34,6^{\circ} = 124,6^{\circ}$$

$$a = 90^{\circ} + 26,2^{\circ} = 116,2^{\circ}$$

$$C = 58,3833^{\circ} + 28,05^{\circ} = 86,4333^{\circ}$$

Stämmer cosinussatsen ger då

$$\cos(c) = \cos(b) \cos(a) + \sin(b) \sin(a) \cos(C)$$

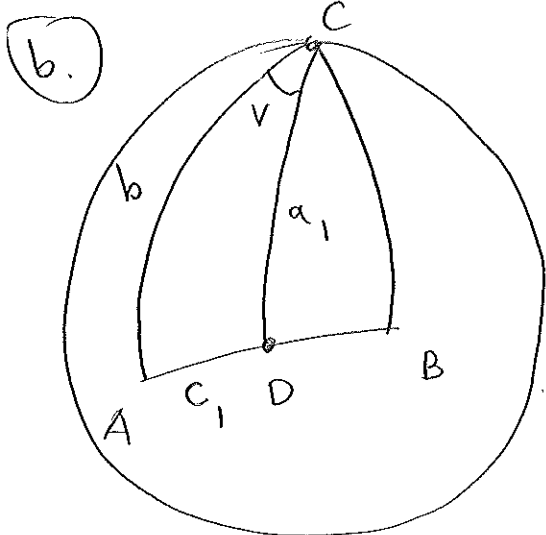
A = Buenos Aires
 B = Johannesburg

$$\approx 0,29665$$

$$c = \cos^{-1}(0,29665) = 72,74^{\circ}$$

Avståndet blir då

$$72,74 \cdot 60 \text{ M} \approx \underline{\underline{4364 \text{ M}}}$$

Vi söker v. b och c, är kända ($c_1 = \frac{72,74^{\circ}}{2} = 36,37^{\circ}$).

Vi tar först fram A ur den ursprungliga triangeln

i a)-uppgiften:

$$\frac{\sin(A)}{\sin(a)} = \frac{\sin(C)}{\sin(c)}$$

$$\sin(A) = \frac{\sin(a) \sin(C)}{\sin(c)} \approx$$

$$\approx 0,9377$$

$$A \approx 69,68^{\circ}$$

Vi vet att vinklarna måste vara speglig eftersom Johannesburg ligger norr om B.A.

Cosinussatsen i vår mindre triangel ger oss

$$\cos(a_1) = \cos(b) \cos(c) + \sin(b) \sin(c) \cos(A)$$

$$\approx -0,2877 \quad a_1 = \arccos(-0,2877) = 106,7^\circ$$

Nu får vi v genom sinuslagen:

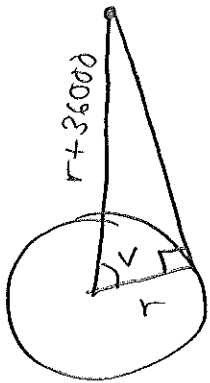
$$\frac{\sin(v)}{\sin(c_1)} = \frac{\sin(A)}{\sin(a_1)} \quad \sin(v) = \frac{\sin(c_1) \cdot \sin(A)}{\sin(a_1)} \approx 0,5806$$

$$v = 35,49^\circ = 35^\circ + 0,49 \cdot 60' = 35^\circ 29'$$

$$\text{Längderna blir alltså } 58^\circ 23' - 35^\circ 29' =$$

$$= 22^\circ 54' \text{ åt väster}$$

8.

$r = 6371$ km. Vi söker vinkeln

v , som är densamma som avståndet på jordytan som vi kan vara från punkten

$N 0^\circ, E 98^\circ$ och fortsättande se

satelliten.

$$\cos(v) = \frac{r}{r+36000} = \frac{6371}{6371+36000} \approx 0,1504$$

$$v = \arccos(0,1504) \approx 81,35^\circ$$

Hur långt är det då mellan A: $N 0^\circ, E 98^\circ$ och

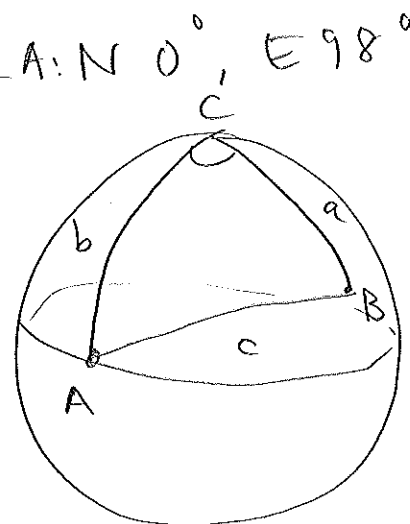
B: $N 19^\circ 28', E 174^\circ 4'$?

Vi vet att $b = 90^\circ$,

$$a = 19^\circ 28' \approx 19,4667^\circ$$

$$c = 174^\circ 4' - 98^\circ = 76^\circ 4' \approx$$

$$\approx 76,6667^\circ$$

Cosinus satsen ger

$$\cos(c) = \cos(a) \underbrace{\cos(b)}_{=0} + \sin(a) \underbrace{\sin(b)}_{=1} \cos(C) \approx$$

$$\approx 0,07685 \quad c = \arccos(0,07685) \approx 85,59^\circ$$

Delta är mer än $81,35^\circ$, så vi kan
alltså inte se satelliten.